

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 3 päivänä maaliskuuta 2016,

ehdotuksesta asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta siltä osin kuin kyse on
hyödykemarkkinoilla toimivia välittäjiä koskevista poikkeuksista

(CON/2016/10)

(2016/C 130/01)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 12 päivänä tammikuuta 2016 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta siltä osin kuin kyse on hyödykemarkkinoilla toimivia välittäjiä koskevista poikkeuksista ⁽¹⁾ (jäljempänä 'ehdotettu asetusta'). Euroopan parlamentti pyysi EKP:n lausuntoa samasta säädösehdotuksesta 8 päivänä helmikuuta 2016.

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohtaan ja 282 artiklan 5 kohtaan, koska ehdotettu asetusta sisältää säännöksiä, jotka kuuluvat EKP:n toimivaltuuksien alaan, erityisesti 127 artiklan 5 kohdassa vahvistettuun Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtävään myötävaikuttaa rahoitusjärjestelmän vakautteen liittyvän toimivaltaisten viranomaisten politiikan moitteettomaan harjoittamiseen.

Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

1. Yleiset huomautukset

1.1 Ehdotetulla asetuksella pyritään varmistamaan, että hyödykemarkkinoilla toimivien välittäjiin ei 1 päivänä tammikuuta 2018 alkaen sovelleta kaikkia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013 ⁽²⁾ vahvistettuja vaatimuksia suurten asiakasriskien ja omien varojen osalta ilman tietoista ja tietoihin perustuvaa päätöstä siitä, että tällainen kohtelu on niille kaikkein sopivin (hyödykemarkkinoilla toimivat välittäjät ovat sijoituspalveluyrityksiä, joiden päätoimiala koostuu ainoastaan sijoituspalvelujen tarjoamisesta tai rahoitusvälineisiin liittyvistä toimista, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY ⁽³⁾ liitteessä I olevan C osan 5, 6, 7, 9 ja 10 kohdassa, ja joihin ei 31 päivänä joulukuuta 2006 sovellettu neuvoston direktiiviä 93/22/ETY ⁽⁴⁾).

1.2 Yhtäältä asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetyt suuria asiakasriskejä ja omia varoja koskevat vaatimukset eivät vaikuta hyödykemarkkinoilla toimivia välittäjiä varten räätälöidyltä, mutta toisaalta päätöstä näitä vaatimuksia koskevien poikkeusten voimassaolon pidentämisestä ei voi tehdä huomioimatta tällaisista välittäjistä mahdollisesti aiheutuvia systeemiriskejä. Tällaisten riskien taustalla voi olla erilaisia tekijöitä, kuten esimerkiksi

- ivutuksen kokonaismäärä
- pääomarakenteen vakaus
- luotoista ja niihin liittyvistä maksukyvyttömyysriskeistä johtuvat kytkökset pankkijärjestelmään,

⁽¹⁾ COM(2015) 648 final.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 93/22/ETY, annettu 10 päivänä toukokuuta 1993, sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla (EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27).

- osallistuminen varjopankkitoimintaan (saamisten tai varastojen arvopaperistaminen)
 - rahoitusvaikeuksissa oleviin muihin yrityksiin kohdistuvat mahdolliset heijastusvaikutukset esim. johdannaispositioiden riskien toteutuessa – erityisesti sellaisten spekulatiivisten OTC-johdannaisten tapauksessa, joita ei selvitetä keskitetysti – mutta myös tilanteissa, joissa kohde-etuuden arvon epäsuotuisa kehitys johtaa siihen, että johdannaisposition markkina-arvotappiot ylittävät vakuutena olevien varastojen markkina-arvovoitot, minkä seurauksena vastapuolelle on maksettava vakuusmarginaali.
- 1.3 EKP ei ole havainnut konkreettisia merkkejä hyödykemarkkinoilla toimivien välittäjien aiheuttamista riskeistä, joiden johdosta suuria asiakasriskejä ja omia varoja koskevien poikkeusten poistaminen olisi välttämätöntä. Euroopan hyödykemarkkinoilla toimivilla välittäjillä on yleisesti pankkeja alhaisempi vivutusaste sekä kestävämmät pääomaraken-
teet. Niiden omavaraisuusaste on tyypillisesti alhainen eivätkä ne näytä harjoittavan maturiteetti- ja likviditeettitrans-
formaatioita pankkien tapaan. Luottoihin ja niihin liittyviin maksukyvyttömyysriskeihin liittyviä kytköksiä pankki-
järjestelmään esiintyy vain rajoitetusti. Pankkien altistuminen hyödykemarkkinoilla toimivien välittäjien riskeille
näyttäisi olevan melko vähäistä, ja tämä vähentää mahdollisten riskien leviämisen vaaraa. Lisäksi on todettava, että
vaikka hyödykejohdannaismarkkinat ovat kasvaneet voimakkaasti viidentoista vuoden ajan, ei ole olemassa ratkaise-
vaa näyttöä siitä, että hyödykejohdannaiskauppa vaikuttaisi kielteisesti rahoitusjärjestelmään kokonaisuutena. Ennen
kuin päätös poikkeusten mahdollisesta pidentämisestä tehdään, olisi kuitenkin syytä suorittaa yksityiskohtainen vai-
kutusten arviointi. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä hyödykemarkkinoilla toimivien luottolaitosten yhtäläisiin
toimintamahdollisuuksiin.
- 1.4 Poikkeusten voimassaoloaikaa olisi pidennettävä vain väliaikaisesti. Euroopan komission odotetaan ehdottavan, että
sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista suoritetaan kokonaisvaltainen uudelleenarviointi. Poikkeusten
voimassaoloajan väliaikaisen pidentämisen ainoina perusteluina ja tavoitteina olisi pidettävä merkittävien sääntely-
muutosten välttämistä ennen tällaista kokonaisvaltaista uudelleenarviointia. Uudelleenarviointi olisi lisäksi suoritet-
tava mahdollisimman pian.

Tehty Frankfurt am Mainissa 3 päivänä maaliskuuta 2016.

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI
